

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 6. travnja 2022.
(OR. fr, en)

7937/22

Međuinstitucijski predmet:
2022/0008(NLE)

EDUC 126
RECH 176
SOC 216
DIGIT 78
ENV 324

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	6986/22
Predmet:	Preporuka Vijeća o jačanju veza radi djelotvorne europske suradnje u području visokog obrazovanja

---

Za delegacije se u prilogu nalazi navedena preporuka Vijeća koju je Vijeće (obrazovanje, mladi, kultura i sport) donijelo na sastanku održanom 4. i 5. travnja 2022.

Preporuka Vijeća o jačanju veza radi djelotvorne europske suradnje u području visokog obrazovanja

(Tekst značajan za EGP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 165. i 166.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

1. Dublja i djelotvornija transnacionalna suradnja u sektoru visokog obrazovanja diljem cijele Europe ključna je za podupiranje vrijednosti, identiteta i demokracije Unije, jačanje otpornosti europskog društva i gospodarstva te izgradnju održive budućnosti. Snažna međusobno povezana visoka učilišta važan su instrument za suočavanje s izazovima povezanima sa zelenom i digitalnom tranzicijom, starenjem stanovništva i drugim ključnim socioekonomskim izazovima putem razmjene znanja i zajedničkog stvaranja inovativnih rješenja. Ona također mogu osigurati sposobnost Europe da ojača konkurentnost utemeljenu na tehnologiji.

2. Jačanje veza koje visokim učilištima omogućuju da razviju dublju, postojanu i djelotvornu transnacionalnu suradnju na institucijskoj razini važan je instrument za zajedničko jačanje visokih učilišta i pripremanje studenata, polaznika programa cjeloživotnog učenja, istraživača i osoblja za globalnu budućnost. Visoka učilišta širom Europe prilagođavaju se svijetu koji se brzo mijenja, a koji karakteriziraju brze promjene disciplina i okruženja za učenje, primjerice u vezi s usporednom digitalnom i zelenom tranzicijom. To zahtijeva novi način razmišljanja, nove pristupe i nove strukture za interdisciplinarnu i prekograničnu suradnju i mobilnost (pri čemu fizička mobilnost ostaje temeljni format) studenata, osoblja i istraživača. Ta nova stvarnost potaknuta digitalnom tranzicijom obuhvaćat će nov, privlačan raspon obrazovanja te novih formata i mogućnosti transnacionalne suradnje i mobilnosti, uživo i putem interneta, za sve polaznike, uključujući osobe s manje mogućnosti ili osobe iz udaljenih područja, kao što su najudaljenije regije, te će poticati raznolikost među pripadnicima akademske zajednice, istraživačima i profesionalnim osobljem.
3. Jača suradnja među raznolikim visokim učilištima, uključujući sveučilišta, istraživačka sveučilišta, sastavnice sveučilišta, veleučilišta, ustanove za više strukovno obrazovanje i osposobljavanje i umjetničke akademije, diljem cijelog EU-a ključno je načelo na kojem se temelje europski prostor obrazovanja i europski istraživački prostor i njihov je svojstveni dio. Dublja transnacionalna suradnja među raznolikim i komplementarnim ustanovama diljem Europe doprinosi ostvarivanju pravednog pristupa visokokvalitetnom i uključivom obrazovanju, osposobljavanju i istraživanju, potiče stvaranje i širenje znanja, olakšava dijeljenje kapaciteta i infrastrukture te doprinosi vitalnosti njihovih regija i zajednica jer pomaže u prevladavanju poteškoća i geografskih nejednakosti. Ujedno može potaknuti uključivanje u istraživačke, inovacijske i industrijske ekosustave. Transnacionalna suradnja jednako tako doprinosi oslobađanju punog potencijala sektora visokog obrazovanja kao promicatelja vještina, kompetencija i znanja, primjerice za usporednu digitalnu i zelenu tranziciju, te doprinosi provedbi europskog stupa socijalnih prava.

4. U Komunikaciji Komisije o uspostavi europskog prostora obrazovanja do 2025.¹ poziva se na neometanu i ambicioznu transnacionalnu suradnju, na lakše dodjeljivanje združenih akademskih stupnjeva i na razmatranje izvedivosti pravnog statuta za saveze kao što su „europska sveučilišta”. Rezolucijom Vijeća o strateškom okviru za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja u smjeru europskog prostora obrazovanja i šire (2021.–2030.)² potiče se dublja suradnja, udruživanje znanja i resursa te stvaranje više prilika za mobilnost za studente, pripadnike akademske zajednice i istraživače, među ostalim cjelovitom provedbom inicijative Europska sveučilišta i inicijative za uvođenje europske studentske iskaznice. U Zaključcima o inicijativi Europska sveučilišta – Povezivanje visokog obrazovanja, istraživanja, inovacija i društva: otvaranje puta prema novoj dimenziji europskog visokog obrazovanja³ Vijeće je pozvalo države članice da otklone prepreke na putu prema ostvarenju usklađenijih sustava visokog obrazovanja i da ispituju izvedivost združenih europskih diploma. U Zaključcima Vijeća naslovljenima „Produbljivanje europskog istraživačkog prostora: osiguravanje privlačnih i održivih istraživačkih karijera i radnih uvjeta za istraživače te ostvarivanje cirkulacije mozgova”⁴ Vijeće je pozvalo Komisiju da podupre države članice u osmišljavanju političkih mjera za neometanu i ambicioznu transnacionalnu suradnju među visokim učilištima u Europi, posebno u području akademskih i istraživačkih karijera. U Komunikaciji Komisije o novom EIP-u za istraživanje i inovacije⁵ i Paktu za istraživanje i inovacije u Europi⁶ poziva se na dublju suradnju i prepoznaje potencijal inicijativa, poput inicijative Europska sveučilišta, za transformaciju visokog obrazovanja. I u Programu vještina za Europu⁷ poziva se na otklanjanje prepreka učinkovitoj i dubljoj transnacionalnoj suradnji.

---

1 COM(2020) 625 final.

2 SL C 66, 26.2.2021., str. 1.

3 SL C 221, 10.6.2021., str. 14.

4 9138/21.

5 COM(2020) 628 final.

6 Preporuka Vijeća (EU) 2021/2122 od 26. studenoga 2021. o Paktu za istraživanje i inovacije u Europi, SL L 431, 2.12.2021., str. 1.

7 COM(2020) 274 final.

5. U priopćenju iz Rima ministara Europskog prostora visokog obrazovanja i Preporuci Vijeća o promicanju automatskog uzajamnog priznavanja kvalifikacija visokog obrazovanja i srednjoškolskog obrazovanja i osposobljavanja te ishoda razdoblja učenja u inozemstvu⁸ poziva se na promicanje i olakšavanje transnacionalne suradnje. U Rezoluciji Europskog parlamenta o europskom prostoru obrazovanja: zajednički holistički pristup⁹ ističe se potreba za većom suradnjom i poziva na korištenje sinergija između europskog prostora obrazovanja, europskog istraživačkog prostora i europskog prostora visokog obrazovanja.
6. U okviru 41 „europskog sveučilišta”, koje podupire program Erasmus+ i dopunjava Obzor 2020. kad je riječ o dimenziji istraživanja i inovacija, i sličnih dugotrajnih modela institucionalizirane suradnje pružaju se korisne pouke usvojene za vrijeme testiranja modela dublje transnacionalne suradnje koji nadilaze postojeće pojedinačne institucijske strategije i ekosustave upravljanja i suradnje. Oni su izvor nadahnuća za širu zajednicu visokog obrazovanja kako bi se potaknule reforme na razini sustava i istodobno omogućila bolja koordinacija europskih politika u području visokog obrazovanja i istraživanja.
7. Za potrebe ove Preporuke Vijeća, „europska sveučilišta” jesu sveučilišta koja se financiraju u sklopu programa Erasmus+ uz dopunsku potporu iz programa Obzor kad je riječ o dimenziji istraživanja i inovacija u slučajevima u kojima je to relevantno. Izraz „savezi visokih učilišta” odnosi se na sve druge modele suradnje, kao što su zajednice znanja i inovacija. Cilj je ove Preporuke Vijeća olakšati transnacionalnu suradnju za sva europska visoka učilišta, a ne samo ona koja su podržana u okviru inicijative Europska sveučilišta.

---

⁸ SL C 444, 10.12.2018., str. 1.

⁹ P9_TA(2021)0452.

8. „Europska sveučilišta” doprinose kvaliteti transnacionalne suradnje međuinstitucijskim strategijama koje kombiniraju učenje i poučavanje, istraživanje, inovacije i prijenos znanja u gospodarstvo i društvo te doprinose promjenama politika i društva.
9. Savezi u visokom obrazovanju mogli bi ostvariti korist, na dobrovoljnoj osnovi, od instrumenata institucionalizirane suradnje, poput mogućeg pravnog statusa za saveze visokih učilišta, koji im omogućuju da dijele, prema potrebi, zajedničke financijske, ljudske, digitalne i fizičke resurse i usluge te da vode virtualne međusveučilišne kampuse i interoperabilne platforme za zajedničke digitalne ili kombinirane aktivnosti. U svrhu produbljivanja transnacionalne suradnje u pogledu djelotvorne provedbe usporedne zelene i digitalne tranzicije razvoj interdisciplinarnih modula i združenih diploma na temelju zajednički oblikovanih europskih kriterija, u skladu s instrumentima Bolonjskog procesa, potrebno je dodatno olakšati na nacionalnoj, regionalnoj i institucijskoj razini. Olakšavanjem fleksibilne i uključive mobilnosti i proširenjem primjene inicijative za uvođenje europske studentske iskaznice moglo bi se studentima, pripadnicima akademske zajednice, istraživačima i osoblju pružiti više mogućnosti. Potrebno je dostatno dugoročno postojano financiranje kako bi se izgradili kapaciteti i dosegla željena razina transnacionalne suradnje.

10. Za dublju suradnju među visokim učilištima potrebno je riješiti sveobuhvatne izazove. Neometano uspostavljanje, vanjsko osiguravanje kvalitete i akreditiranje združenih transnacionalnih obrazovnih aktivnosti i programa na svim razinama otežano je zbog: razlika u vanjskom osiguravanju kvalitete; nejednake provedbe automatskog uzajamnog priznavanja kvalifikacija i razdoblja studiranja u inozemstvu te povezanih ključnih obveza iz Bolonjskog procesa, uključujući razlike u strukturi studija; razlika u prihvaćanju Europskog pristupa osiguravanju kvalitete združenih studija; razlika u primjeni Europskog sustava prijenosa i prikupljanja bodova (ECTS); te zbog djelomičnog priznavanja virtualnog i kombiniranog učenja. Rješavanjem tih pitanja i osiguravanjem potpune provedbe instrumenata Bolonjskog procesa smanjila bi se administrativna opterećenja, olakšala transnacionalna suradnja i potaknula provedba inovativnih interdisciplinarnih pedagoških metoda diljem različitih zemalja.

11. Europska transnacionalna suradnja na institucijskoj razini snažan je instrument za potporu i daljnji razvoj preobrazbe u izvrsna, uključiva, konkurentna, održiva i privlačna visoka učilišta koja ispunjavaju sve svoje misije (obrazovanje, istraživanje, inovacije i pružanje usluga društvu), s koristima u sektoru visokog obrazovanja i izvan njega, radi stvaranja Europe koja se odlikuje znanjem, otpornošću i demokracijom, i u kojima se odražavaju naš europski način života i naše vrijednosti. Transnacionalnu suradnju treba olakšati nizom usklađenih europskih i nacionalnih mjera, djelotvornom provedbom postojećih europskih inicijativa, instrumenata i alata poput inicijative Europska sveučilišta, instrumenata Bolonjskog procesa ili inicijative za uvođenje europske studentske iskaznice, kao i istraživanjem mogućih novih instrumenata. Ti novi instrumenti mogli bi se razviti primjenom postupnog pristupa zajedničkog stvaranja koji visokim učilištima omogućuje jačanje veza i djelotvorniju suradnju preko granica te koji sustavima visokog obrazovanja omogućuje da postanu usklađeniji u korist cjelokupne zajednice visokog obrazovanja, uz stvaranje dodatne vrijednosti u društvu,

PREPORUČUJE DRŽAVAMA ČLANICAMA

uz potpuno poštovanje načela supsidijarnosti, institucijske autonomije i akademske slobode, u skladu s nacionalnim okolnostima i u bliskoj suradnji sa svim relevantnim dionicima:

1. da pruže mogućnost visokim učilištima da u procesu zajedničkog stvaranja istraže neophodnost, koristi, rizike i izvedivost uspostave instrumenata institucionalizirane suradnje, poput mogućeg pravnog statusa za saveze visokih učilišta, na primjer za „europska sveučilišta”, s ciljem olakšavanja dublje suradnje dijeljenjem ljudskih, tehničkih, podatkovnih, obrazovnih, istraživačkih i inovacijskih kapaciteta, prema potrebi. Omoguće im da eksperimentiraju s različitim mogućnostima dublje suradnje te da na dobrovoljnoj osnovi testiraju postojeće europske instrumente poput Europske grupacije za teritorijalnu suradnju (EGTS)¹⁰ ili Europskog gospodarskog interesnog udruženja (EGIU)¹¹;
2. da, prema potrebi, potaknu visoka učilišta uključena u transnacionalnu suradnju da izvode združene studijske programe i dodjeljuju združene diplome, u skladu s instrumentima Bolonjskog procesa¹², te da im to olakšaju. U tom kontekstu i na temelju rezultata istraživanja kako je utvrđeno u točki 12., ispituju i olakšaju dodjelu oznake združene europske diplome. Kasnije bi se moglo raditi na mogućoj združenoj diplomu na svim razinama, na temelju zajednički oblikovanih europskih kriterija, koja bi se trebala dodjeljivati na nacionalnoj, regionalnoj ili institucijskoj razini, u skladu s nacionalnim kvalifikacijskim okvirima;

---

¹⁰ Uredba (EZ) br. 1082/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o Europskoj grupaciji za teritorijalnu suradnju (EGTS) (SL L 210, 31.7.2006., str. 19.).

¹¹ Uredba Vijeća (EEZ) br. 2137/85 od 25. srpnja 1985. o Europskom gospodarskom interesnom udruženju (EGIU) (SL L 199, 31.7.1985., str. 1.).

¹² Instrumenti Bolonjskog procesa obuhvaćaju Europski sustav prijenosa i prikupljanja bodova (ECTS), dopunsku ispravu o studiju, sveobuhvatne i nacionalne kvalifikacijske okvire, Europske standarde i smjernice za osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja (ESG), Europski pristup osiguravanju kvalitete združenih studija, Europski registar za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (EQAR) i Bazu podataka rezultata vanjskog osiguravanja kvalitete (DEQAR). U obzir se može uzeti i Konvencija o priznavanju visokoškolskih kvalifikacija u području Europe („Lisabonska konvencija o priznavanju”).

3. da visokim učilištima omoguće daljnji razvoj i provedbu, prema potrebi, inovativnih združenih transnacionalnih obrazovnih aktivnosti tako što će im omogućiti i potaknuti ih da testiraju i provedu odgovarajuće pristupe i mjere u vezi s:
- a) kriterijima za prijem i upis studenata i polaznika programa cjeloživotnog učenja;
  - b) određivanjem jezika učenja i poučavanja uz istodobno poštovanje višejezičnosti, prema potrebi;
  - c) udjelom *online* učenja u cjelokupnoj ponudi obrazovanja; udjelom mobilnosti studenata (fizička, virtualna ili kombinirana) uključene u združenu obrazovnu aktivnost; udjelom i organizacijom stažiranja, aktivnosti učenja temeljenog na radu i interdisciplinarnih pristupa temeljenih na izazovima;
  - d) uključivanjem fleksibilnih načina učenja, poput malih iskustava učenja za koja bi se mogle izdati mikrokvalifikacije¹³, prema potrebi;
  - e) pravilima bodovanja i prijenosa bodova te transparentnosti u ocjenjivanju u skladu s Vodičem za korisnike Europskog sustava prijenosa i prikupljanja bodova (ECTS) kao osnovom za transnacionalne združene studijske programe bez dodatnih pravila ili ograničenja;

---

¹³ „Iako se njima ne odstupâ od temeljnog načela programâ koji završavaju stjecanjem cjelovite kvalifikacije i ne dovodi ga se u pitanje, mikrokvalifikacije bi mogle biti korisne u ostvarivanju više prilika za učenje prilagođenih netradicionalnim polaznicima i potražnji za novim vještinama na tržištu rada”, Zaključci Vijeća o inicijativi Europska sveučilišta – Povezivanje visokog obrazovanja, istraživanja, inovacija i društva: otvaranje puta prema novoj dimenziji europskog visokog obrazovanja (SL C 221, 10.6.2021., str. 14.).

- f) upotrebom informacija o vanjskom osiguravanju kvalitete europskih programa visokog obrazovanja i/ili visokih učilišta u skladu sa Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG), sadržanih u Bazi podataka rezultata vanjskog osiguravanja kvalitete (DEQAR) radi provedbe automatskog uzajamnog priznavanja¹⁴ za potrebe daljnjeg učenja, u suradnji s Nacionalnim informacijskim centrima za akademsko priznavanje;
  - g) omogućavanjem, prema potrebi, priznavanja prethodnog učenja i vrednovanja neformalnog i informalnog učenja na temelju transparentnih i pravednih zahtjeva kvalitete te organizacijom odgovarajućeg vrednovanja polaznika i dodjeljivanjem relevantnih bodova za takvo učenje;
  - h) omogućavanjem, prema potrebi, veće fleksibilnosti pri definiranju predložka njihovih združenih diploma pri izvođenju združenih transnacionalnih studijskih programa;
4. da podupru ugrađenu mobilnost u združenim transnacionalnim obrazovnim programima:
- a) da podupru visoka učilišta u sustavnijem i fleksibilnijem ugrađivanju mobilnosti (fizičke, virtualne ili kombinirane) u svoje združene obrazovne programe na svim razinama kako bi veći broj studenata, uključujući polaznike s manje mogućnosti ili iz udaljenih područja kao što su najudaljenije regije, pripadnika akademske zajednice i istraživača mogao ostvariti korist od dinamike integrirane suradnje u području visokog obrazovanja te kako bi se promicala uravnotežena cirkulacija talenata;

---

¹⁴ Kako je definirano u Preporuci Vijeća od 26. studenoga 2018. o promicanju automatskog uzajamnog priznavanja kvalifikacija visokog obrazovanja i srednjoškolskog obrazovanja i osposobljavanja te ishoda razdoblja učenja u inozemstvu (SL C 444, 10.12.2018., str. 1.).

- b) da podupru digitalizaciju upravljanja mobilnošću u multilateralnim partnerstvima, posebno standardizaciju i digitalizaciju poslovnih procesa za potpisivanje multilateralnih međuinstitucijskih sporazuma, među ostalim proširenjem inicijative za uvođenje europske studentske iskaznice;
  - c) da rade na usklađenijim pristupima mobilnosti u svrhu učenja, prema potrebi, u pogledu sustavâ prijema i upisa, sustavâ ocjenjivanja, akademskih kalendara, sustava školarina, pristupa objektima visokih učilišta i njihove upotrebe ljeti/za vrijeme praznika;
5. da doprinose održavanju izravne ili neizravne financijske potpore za dublju transnacionalnu institucijsku suradnju u visokom obrazovanju, među ostalim za „europska sveučilišta”:
- a) da podupiru sve vrste visokih učilišta u njihovu sudjelovanju u takvoj dubokoj institucijskoj transnacionalnoj suradnji, prema potrebi;
  - b) da među visokim učilištima promiču i razvijaju kulturu kvalitetne transnacionalne suradnje njezinim uključivanjem u nacionalne politike i određivanje prioriteta i njezinim poticanjem, prema potrebi;
  - c) da mobiliziraju dostupne izvore financiranja na regionalnoj i nacionalnoj razini i razini EU-a¹⁵ za sudjelovanje visokih učilišta u „europskim sveučilištima”, uzimajući pritom u obzir različite nacionalne sustave financiranja, kako bi, ako je to moguće, pružile jednaku potporu kao Erasmus+ ili je nadopunile, što se na sinergijski način nadopunjuje potporom iz programa Obzor Europa;

---

¹⁵ Kao što su Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond+, Mehanizam za oporavak i otpornost i fond InvestEU.

6. da promiču i štite temeljna načela institucijske autonomije kao preduvjeta za uspostavu zajedničkih sustava upravljanja radi dublje transnacionalne suradnje u pristupu „odozdo prema gore”; da visokim učilištima omoguće da samostalno donose odluke o unutarnjom upravljanju i o financijskim, kadrovskim i akademskim pitanjima, da štite akademske slobode i da aktivno uključuju akademsko osoblje i studentske predstavnike u donošenje odluka povezanih s njihovom ustanovom;
7. da ojačaju uzajamno povjerenje vanjskim osiguravanjem kvalitete i akreditiranjem združenih obrazovnih programa i drugih oblika zajedničke ponude obrazovanja u okviru modela institucijske transnacionalne suradnje, među ostalim u okviru „europskih sveučilišta” u skladu s Europskim standardima i smjernicama (ESG):
  - a) da nastoje u što većoj mjeri primjenjivati vanjsko osiguravanje kvalitete na temelju institucije. Time bi se moglo doprinijeti razvoju stvarne institucijske kulture kvalitete koja dovodi do veće odgovornosti i usklađenosti sustava širom Europe te se nastavlja na postojeće alate i okvire u kontekstu europskog prostora obrazovanja, europskog istraživačkog prostora i Europskog prostora visokog obrazovanja;
  - b) da razmotre mogućnost dopuštanja samoakreditacije studijskih programa, prema potrebi, na temelju institucijskog osiguravanja kvalitete kako bi se poduprla samoodgovornost visokih učilišta;

- c) da u zemljama koje se oslanjaju na vanjsko osiguravanje kvalitete na temelju studijskog programa razmotre mogućnost:
- i) omogućavanja potpune provedbe Europskog pristupa osiguravanju kvalitete združenih studija¹⁶;
  - ii) osiguravanja da vanjsko vrednovanje združenih transnacionalnih studijskih programa može provoditi jedna agencija registrirana u Europskom registru za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (EQAR)¹⁷ i da se ishodi vrednovanja automatski prihvaćaju u svim drugim relevantnim sustavima visokog obrazovanja bez dodatnih nacionalnih zahtjeva; i
  - iii) osiguravanja da ponovna akreditacija združenih transnacionalnih studijskih programa slijedi pravila Europskih standarda i smjernica i Europski pristup¹⁸;

---

¹⁶ Tim pristupom, koji su ministri Europskog prostora visokog obrazovanja odobrili u svibnju 2015., nastoji se ukloniti znatnu prepreku razvoju združenih studijskih programa tako što se postavljaju standardi za te programe utemeljeni na dogovorenim alatima Europskog prostora visokog obrazovanja, bez primjene dodatnih nacionalnih kriterija.

¹⁷ U skladu s Europskim pristupom osiguravanju kvalitete združenih studija, ako neka od visokih učilišta koja surađuju zahtijevaju vanjsko osiguravanje kvalitete na razini programa (npr. obvezni su akreditacija ili vrednovanje programa), ona bi trebala odabrati odgovarajuću agenciju za osiguravanje kvalitete s popisa agencija registriranih u okviru EQAR-a. Agencija će provesti jedinstveno vrednovanje ili akreditaciju cijelog združenog studijskog programa. Rezultat se treba prihvatiti u svim zemljama Europskog prostora visokog obrazovanja i, ovisno o nacionalnom pravnom okviru, odluka o vanjskom osiguravanju kvalitete trebala bi stupiti na snagu ili biti priznata u svim zemljama u kojima se program izvodi. EQAR je službeni registar nacionalnih agencija za vanjsko osiguravanje kvalitete koje ispunjavaju obveze iz Bolonjskog procesa.

¹⁸ Standard ESG-a 1.10: Ustanove bi trebale periodički prolaziti postupke vanjskog osiguravanja kvalitete u skladu s ESG-om. Europski pristup (9. Periodičnost): Združeni studijski program trebao bi biti preispitivan periodički svakih šest godina, što bi trebalo biti navedeno u objavljenoj odluci.

8. da podupiru, prema potrebi, razvoj visokokvalitetnog virtualnog suradničkog učenja u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka kao sastavnog dijela poučavanja, učenja i istraživanja kako bi se potaknula i olakšala uključiva transnacionalna suradnja usmjerena na studente koja dopunjava interakcije uživo, a posebno:
- a) da podupru visoka učilišta u razvoju virtualnih i *online* suradničkih međunarodnih modela učenja kao sastavnog dijela kombiniranog učenja, među ostalim preuzimanjem obveza vođenja, strateškim planiranjem, intenzivnim i međunarodnim pedagoškim obrazovanjem i uslugama potpore;
  - b) da podupru visoka učilišta u tome da u postupku vrednovanja karijere vrednuju i priznaju vrijeme koje su pripadnici akademske zajednice proveli razvijajući nove inovativne pedagoške metode i nove istraživačke prakse u okviru transnacionalne suradnje, prema potrebi;
  - c) da podupru modele institucionalizirane suradnje, uključujući „europska sveučilišta”, u njihovim nastojanjima da udruže stručno znanje i resurse kako bi razvili i proveli zajedničke digitalne strategije i zajedničku interoperabilnu infrastrukturu informacijskih tehnologija, primjerice davanjem uzajamnog pristupa internetskim okruženjima za učenje i istraživanje, sustavima za upravljanje učenjem, digitalnim knjižnicama ili platformama s masovnim otvorenim internetskim tečajevima (MOOC), uslugama osposobljavanja i potpore te neometanog pristupa vidljivim, dostupnim, interoperabilnim i ponovno upotrebljivim (FAIR) podacima i drugim interoperabilnim uslugama;
  - d) da podupru testiranje i pokretanje pilot-projekata rješenja otvorenog koda kako bi se riješili zajednički izazovi i tako doprinijelo interoperabilnosti, digitalnoj spremnosti, suverenitetu nad podacima i odgovornosti sustavâ visokog obrazovanja;

9. da podupru visoka učilišta u razvoju združenih interdisciplinarnih transnacionalnih obrazovnih aktivnosti na svim razinama (kratki studij, preddiplomski, diplomski i doktorski studij):
- a) da omoguće i olakšaju provedbu transnacionalnih pristupa temeljenih na izazovima u kojima polaznici iz različitih disciplina, kultura i zemalja surađuju s istraživačima, trgovačkim društvima, gradovima, regijama, nevladinim organizacijama i lokalnim zajednicama kako bi pronašli kreativna i inovativna rješenja za globalne i zajedničke izazove;
  - b) da potaknu pružanje prilika za visokokvalitetno cjeloživotno učenje svima kako bi se olakšali usavršavanje i prekvalifikacija, s naglaskom na najtraženijim područjima na tržištu rada, čime se doprinosi njihovom osobnom i profesionalnom razvoju;
10. da potaknu visoka učilišta da uključe polaznike, pripadnike akademske zajednice, istraživače i osoblje u upravljanje strukturama za transnacionalnu suradnju među visokim učilištima, uzimajući pritom u obzir postojeće demokratske elemente akademskog samoupravljanja, posebno:
- a) da potaknu visoka učilišta da osiguraju da se u njihovim upravljačkim strukturama odražava sve veća raznolikost polaznika i osoblja, kao i njihova različita poslovna i obrazovna iskustva, u skladu s načelima uključivosti i ravnopravnosti;
  - b) da podupru izgradnju kapaciteta za snažno i djelotvorno vodstvo kao važan pokretač holističke institucijske transnacionalne suradnje;

- c) da promiču rodnu ravnotežu na svim razinama upravljačkih struktura;
- d) da omoguće prilike za uzajamno učenje kako bi se potaknule i poduprle inicijative u sklopu kojih visoka učilišta mogu dijeliti iskustva, zajednički učiti i razmjenjivati znanja.

Preporučuje se da države članice provedu ovu Preporuku što je prije moguće. Pozivaju se da obavijeste Komisiju do *[umetnuti datum 12 mjeseci nakon što Vijeće donese Preporuku]* o odgovarajućim mjerama koje se trebaju poduzeti na odgovarajućoj razini kako bi se poduprli ciljevi ove Preporuke kao ključni koraci prema uspostavi europskog prostora obrazovanja do 2025.

POZIVA KOMISIJU

uz potpuno poštovanje načela supsidijarnosti, institucijske autonomije i akademske slobode, u skladu s nacionalnim okolnostima i u bliskoj suradnji s državama članicama i svim relevantnim dionicima da:

11. istodobno s analizom pokrenutih studija i drugim pripremnim radom podupre države članice i visoka učilišta u testiranju upotrebe postojećih europskih instrumenata od 2022. nadalje kao koraka prema olakšavanju dublje, dugoročne i fleksibilne transnacionalne suradnje i u ispitivanju potrebe za instrumentima institucionalizirane suradnje, poput mogućeg pravnog statusa za saveze visokih učilišta, te ispitivanja izvedivosti tih instrumenata. Takvi instrumenti, koji se trebaju upotrebljavati na dobrovoljnoj osnovi, trebali bi olakšati dijeljenje kapaciteta i podataka te razmjenu osoblja, prema potrebi, kao i provedbu združenih studijskih programa, u cilju dodjele združenih diploma na razini saveza, uključujući združenu diplomu na temelju zajednički oblikovanih europskih kriterija;

na temelju rezultata pripremnog rada i pilot-projekata u okviru programa Erasmus+ u svakom koraku izvijesti Vijeće radi daljnje odluke;

12. u bliskoj suradnji s državama članicama, visokim učilištima, studentskim organizacijama i dionicima istraži mogućnosti i korake koje je potrebno poduzeti u svrhu moguće združene diplome na temelju zajedničkog skupa zajednički oblikovanih europskih kriterija. Ta diploma, koja se dodjeljuje, na dobrovoljnoj osnovi, na nacionalnoj, regionalnoj ili institucijskoj razini, mogla bi potvrditi ishode učenja ostvarene u sklopu transnacionalne suradnje „kombiniranjem studija u nekoliko zemalja EU-a”¹⁹, i nudila bi se, primjerice, u okviru „europskih sveučilišta”. Trebalo bi je biti jednostavno izdati, pohraniti, podijeliti, provjeriti i potvrditi njezinu autentičnost te bi se trebala priznavati u cijelom EU-u. Temeljiti će se na provedbi instrumenata Bolonjskog procesa u državama članicama i poticati će tu provedbu.
  - a) u sklopu programa Erasmus+ 2022. kao pilot-projekt pokrene razradu i provedbu europskih kriterija za dodjelu oznake združene europske diplome. Takva oznaka izdavala bi se kao dopunska potvrda uz kvalifikacije koje su stekli studenti koji su završili združene studijske programe koji se provode u kontekstu transnacionalne suradnje nekoliko visokih učilišta;
  - b) na temelju rezultata tog pripremnog rada u svakom koraku izvijesti Vijeće radi daljnje odluke prema mogućoj združenoj diplomi na temelju zajednički oblikovanih europskih kriterija, u skladu s instrumentima Bolonjskog procesa;

---

¹⁹ Zaključci Europskog vijeća, 14. prosinca 2017. (EUCO 19/1/17 REV 1).

13. nastoji ostvariti daljnji razvoj inicijative Europska sveučilišta slijedeći pristup „odozdo prema gore” putem programa Erasmus+, na temelju glavnih ishoda preispitivanja u sredini programskog razdoblja prvih saveza. Da od 2022. osigura održivo financiranje za uspješna „europska sveučilišta” nakon raspisivanja konkurentnog i kvalitativnog poziva na podnošenje prijedloga te omogući stvaranje novih „europskih sveučilišta”, na temelju načela zemljopisne ravnoteže, uključivosti, visoke kvalitete i izvrsnosti. Da do 2024. testira sinergiju s programom Obzor Europa za dimenziju istraživanja i inovacija i moguće s drugim programima EU-a, u okviru njihovih pravnih osnova. Da iskoristi preispitivanje programâ VFO-a u sredini programskog razdoblja kako bi se razmotrili načini kako omogućiti moguće inovativne pristupe za bolju zajedničku mobilizaciju izvora financiranja sredstvima EU-a, iskorištavajući moguću sinergiju s regionalnim i nacionalnim fondovima;
14. podupre, u bliskoj suradnji s državama članicama, proširenje inicijative za uvođenje europske studentske iskaznice, a posebno digitalizaciju poslovnih procesa u kojima sudjeluje više potpisnika i provode se višestruke razmjene podataka, kako bi se smanjilo administrativno opterećenje povezano s upravljanjem mobilnošću i razmjenama studenata i osoblja koji su sastavni dio transnacionalnih partnerstva visokih učilišta;

15. do sredine 2022. osigura sveobuhvatan plan u kojem se navode ključne etape i uključene stručne skupine, u cilju zajedničkog osmišljavanja novih instrumenata s državama članicama i relevantnim dionicima. Plan bi trebalo redovito ažurirati.

Komisija se poziva da analizira i ocijeni napredak u provedbi ove Preporuke, kao i njezinu primjenu u kontekstu rada na provedbi strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja u smjeru europskog prostora obrazovanja i šire, primjenom postojećih relevantnih okvira Unije za praćenje i izvješćivanje u suradnji s državama članicama i nakon savjetovanja s uključenim dionicima, te da podnese izvješće Vijeću u roku od pet godina od datuma donošenja.

Sastavljeno u Luxembourggu

Za Vijeće

Predsjednik
